44рդ ՏԱՐԻ — ԻԶՄԻՐ ՇԱԲԱԹ 29 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1883 — ԹԻՒ 1238

ԱՐՇԱԼՈՅՍ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ

Հատը 3 մէթալիք Իզմիրի մէջ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՀՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ

Դուրսերը 4 մէթալիք Հատը

Ց. Գ. ՍԱՀԱԿԵԱՆ
Համարատու—Տնօրէն

ՏԱՐԵԳԻՆ ԿԱՆԽԻԿ

Իզմիր	Օսմ. ոսկի	1
Դուրսը	Մէճիտիյէ	6
Օտար երկիր	Ֆրանք	25

ԾԱՆՈՒՑԱԳԻՆ

3	դրուշ տողը	ՄԻԿ ԱՆԳԱՄ
2	դրուշ	ԵՐԿՈՒ ԱՆԳԱՄ
60	վարա	ԵՐԵՔ ԱՆԳԱՄ

Զ. Գ. ՊԱԼԼԱՔԵԶԵԲԵԱՆ
Հիմնադիր

Խ. ԴԵՐՁԱԿԵԱՆ, կը տնօրինէ բաժանորդագրութեան եւ ծանուցման վերաբերեալ բոլոր գործերը։ Ռուպիյէ–Պէեաէսթէն

Որ եւ է գրութիւն, յօդուած կամ նամակ, որ ուղղակի ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԵԱՆ կը վերաբերի, տնօրէնին կը ղրկուի։ Էվլիա խան թիւ 17

ԻԶՄԻՐ

Շաբաթ, Հոկտ. 29/10 Նոյեմ.

Զէյմէի արկածելոյ օգնութիւններն անդադար կը շարունակուին, մարդասիրական դռվելի եռանդով մը։

Երէկ կրկին ղրկուեցան յիշեալ քաղաքը՝ 2000 տախտակ և 400 դերան։

—

Անգլիական նաւատորմին էնվէնսիպլ նաւն երէկ առաւ մեկնեցաւ ի Մալթա։

—

Անցեալ օր նաւասաիի մէջ դիակը դտնուեցաւ ծովուն մէջ։

—

Առջի օր ցաւալի արկած մը տեղի ունեցաւ անգլիական նաւատորմի Մօնարք նաւուն մէջ։ Կայմին կատարէն նաւասաի մը իջնալով գլուխն ու որունքը ջախջախեցան և մահն անմիջական եղաւ։

—

Շարթու մէջ, Մալթէզ փողոցին տան մը դրան առջեւ՝ վիզէն դանակով զարնուած երիտասարդ մը գտնուեցաւ։

Մօտեցողները չեն կրցեր բերանէն խօսք մ՚առնելու, և քանի մը վայրկեան յետոյ մեռաւ է։

—

Առջի օր Դօրտէլիոյ մէջ տաճիկ մը ատրճանակ պարպէր է իր կնոջ վրայ և մահատու կերպով վիրաւորեր է։

Դրացի տաճիկներու առն մը հարմիք կենալով, երիկն արդիւնքը է իւր կնոջ հոն երթալ։ Բայց կինն ուշ չդնելով իր էրկան պատուիրանաց կը պատրաստուի դունէն դուրս ելլել, երբ էրիկն հրաղէնքը կը պարպէ անոր վրայ։

—

Անցեալ օր մաքատան մօտերը Կրէտէյի մէջ և արապ մը կռուի բռնուելով, առաջինն ահագին հարուած մը կուտայ երկաթեայ ձողով արապին գլխուն։ Թերդ արապն անմիջապէս գետին փռուելով չունչն ուանդեց։ Մարդասպանն անմիջապէս ձերբակալուելով բանտ նետուեցաւ։

—

Մաղնիսայէն Մութասարիֆն հետեւեալ հեռագիրն ուղղած է տեղւոյս կառավարութեան.

Թրիքալալը Ալի և իր եօթ ընկերներուն յարձակում մը եղաւ։ Զորսը սպաննուեցան և երկքը ողջ բռնեցան, որք կը կոչուին Պէյթուլլահ օղլու Մուսթաֆա, Գարա Հիւսէյին և Եումաքի օղլու Շապան։ Մեռնողները կը կոչուին Սլի (առաջակապետ) Սաճըրլալը Հաճի Մուսթաֆա, Սիւնդիւնլի Պէյթուլլահ, Այարնլը Քիւչիւք Մէհմէտ և Թահթաճի Ալի։

Առաջակապետը սպաննուեցաւ Զաք Տաղ, և ընկերքը Տոմուզ Ալանի և Քալէմ Կէօլի մօտ։ Ճակատամարտը խիստ էր և քանի մը ժամ տեւեց։

—

Նախորդ թուով խմացուցած էինք թէ, տունն այրելով ընտանեօքն սնոպատսպար մնացող Հայու մը համար հանգանակութիւն բացուած է։(*)

Ահաւասիկ հանգանակող մարդասէր պարոնայց անուանքը.

ՊԱՐՈՆԱՑՔ	լիրա
Եղբարք Պաքրճեան	5
Կարապետ Արապեան	8
Եղբարք Վարպետեան	5
Բոքրատիօս Տիմիթրիատիս	5
Եղբայրքը »	1
Թադէոս Օտապաշեան	1
Բարազեան և Սիմոնեան	10
Թագւոր Ղազարոսեան	2
Ստեփան Աղաճանեան	1
Եղբարք Դ. Դասպարեան	1
Յովհաննէս Զաքրեան	1
Աբրահամ Գերկամանեան	2
Ոսկան Կ. Ոսկանեան	1
Թագւոր Աւագելեան	2
Յովհ. Բարազեան (Մանկեան)	1
Օհան Շահվէրտիլեան	1
Սարգ. Ա. Նուպարեան	1
Ստեփան Տէսթէրէճեան	1
Նշան Հարենց	2
Դէորգ Սուլթանեան	5
Յովհաննէս Աւետիքեան	1
Ազազար Կ. Ազազարեան	1
Աւետիս Աքչէհիրլեան	1
Յովհաննէս Սպարթալեան	6
Կ. Ա. »	1
Եղբարք տէր Դասպարեան	2
Դէորգ Ակասեան	1
Միհրան Իփլիքճեան	1
Մատա էֆէնտի	5
Համալ օղլու Մէհմէտ	2
Իսակ Պարքի	6

(Շարունակելի)

ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ ԴԱՀԼԻՃ

Պօլսոյ թերթերուն պատմածին համեմատ, Վ.Հ. Սուլթանը երեքշաբթի օր Եըլտըզի պալատն ընդունէր է նաւահանգիստ գլխաւոր անգլ. նաւատորմի հրամանատար փոխ ծովակալ լորտ Ճոն Հէյ, զոր ներկայեր է առ Վ.Հ. Սուլթան՝ Անգլիոյ դեսպան լորտ Տիւֆերին։ Սուլթանը խիստ սիրալիր կերպով ընդուներ է զինքն և իր բրած այցելութենէն դգացած հաճոյքն արտայայտեր է առ նա։ Լորտ Ճոն Հէյ Սուլթանին ներկայացուցեր է նաւատորմին այլ և այլ նաւուց հրամանատարները։

Այցելութիւնը լրանալէն ետեւ, այցելուքը մանաւոր սրահ մ՚անցան, հայկերոյթի ժամուն ըսպասելով, առ որ հրաւիրուած էին։

Հայկերոյթը պատրաստուեցաւ, որոյ կը նախագահէր Վ.Հ. Սուլթանը։ Իր աջ կողմն ունէր փոխ ծովակալը և ձախ կողմը լորտ Տիւֆերին։

Հրաւիրուած էին նաեւ նախարարներէ ոմանք, և ուրիշ բարձրատիճան պաշտօնեայք։

Պօլսոյ լրագիրներէն կիմանամք թէ, Մանզումէի Էֆքեար և Նէսլիղաղ լրագիրք կրկին հրատարակութեան արտօնութիւն ստացած են։

Սայդ չէ որ Տաճկաստան միացած ըլլայ եռեակ դաշնակցութեան։ Հակառակ է այդ Վ.Հ. Սուլթանին քաղաքականութեան, որ՝ բոլոր տէրութեանց հետ մտերմական յարաբերութիւնները շարունակելով հանդերձ, կուզէ խորշել, նոյն իսկ այս կէտին համար, սա կամ նա դաշնակցութեան մէջ մտնելէ։ Ամեն պետութենէ աւելի պէտք ունի Տաճկաստան հանգստութեան, որպէսզի կարող ըլլայ լաւ վախճանի մը յանգեցունել իր ներքին կազմակերպութեան մեծ գործը։ Հետեւաբար նա չուզեր ուշ դնել այն ամենուն՝ որ զինքը դաշնակցութեան մը մէջ մտնելու մղել կուզէ։ Բարձրագոյն Դուռն ուրիշներուն նըման իր զբաղմունքն ու ցաւերն ունենալով, բոլորովին հեռու կը բռնէ ինքզինքը այն պատրաստականութիւններէ որք կրնան գոյանալ եւրոպական ցամաքին վրայ և որք ուղղակի կերպով չեն դպչիր ոչ իր շահուց և ոչ իր արժանապատուութեան։

Ղազի Ահմէտ–Մուխթար փաշայի պատուիրակութիւնն ուրիշ նպատակ չունէր, եթէ ոչ շնորհակալութիւն յայտնել Պէրլինի և Վիէննայի արքունեաց, Պուլկարիոյ խնդիրն իրեն պատշաճ ձեւով հիմնադրելու համար։

(*) Հանգանակութեան գլխաւորն է Մեծ. Պ. Թովմաս Թումանեան, հաշուէկալն է Մեծ. Պ. Կարապետ Սիմոնեան։

ԱՌԵՂՏՐԱԿԱՆ

ԶԱՄԻՋ.— Սուլթանին հասարակ տեսակներուն գիները միշտ վար են և քիչ գործ կըլլայ, միայն ընտիր էքսթրաները կը փնտրուին, և խիստ դիւրաւ կը ծախուին, հոխան 5էն 6 ղրշ նորէն տեսակին համեմատ։ Բազմաթիւ էլլէմներուն գալով, Եւրոպայն շարունակ եկած անոնցմէ լուրերուն պատճառաւ գիներուն կացութիւնը շատ դէշ վիճակի մէջ կը գտնուի, բայց ասոր հետ մեկտեղ նորէն այս շաբաթ բաւական գործ եղաւ, ծախողներէն շատերը գիներուն այս կացութեան հաստատուն մնալուն սպասելով կը սպասեն։

ՍԼ. թէպէտ բաւական գործ եղաւ բայց քիչ գոհացուցիչ գիներու ծախուեցաւ։ Թիրէ ֆրանքօ քէ ընտիր 77 ղրշ երկրորդական 70էն 75ի երրորդական 60էն 65։ Այլոն. ֆրանքօ քէ էքսթրա 80 ղշ։ Սէօքէ. ֆրանքօ քէ 76էն 78։ Եէրլի. ֆրանքօ ի մթերանոց տեսակին համեմատ 60էն 70։ Զալ և Կիւնիւք ֆրանքօ ի մթերանոց ընտիր 68էն 70 երկրորդական 60էն 65։ Ֆոչա. ֆրանքա պօրտ տոպրակով ընտիր 80 ղշ։ Զէյտիլ. ֆրանքապօր ի Զէյտիլ տոպրակով 88, վարիլով 94։ Սամսո, ֆրանքապօր ի Սամսո 80 երկրորդական 71էն 72։ Միսքէթ եէրլի. ֆրանքօ իմթերանոց 60էն 65 Իրիքարա 70էն 80։

ԱՖԻՕՆ.— Գիները փոփոխութիւն մը չիկրեցին անցեալ շաբթուանէ ի վեր, ոմանք կը դարմանան թէ այս գիներու ինչպէս կրնա ըլլալ որ միշտ ծախողներ դտնուին. 195 կողով ծախուեցաւ որոնցմէ 43 ին թէ գինը և թէ տեսակը մեզ անծանօթ է բուն իսկ տէրը իւր հաշոյն բերնաւորած ըլլալուն պատճառաւ 28 Պօղատրէշ 120 ղշ 18ը Քարահիսար 95 և 97 ղշ. 6ը Թալէքուալէ 86,88 և 89 ղշ 40ը Զըբընթիը 84 և 84 ուկէսի։

ԲՈՒՐԴ.— Աֆիոն–Քարահիսարի ընտիր ապրանք % 1 ու կէս սեւով 350 կենդինարի չափ ծախուեցաւ 360 ղշ և 200 կենդինար Ֆոնեայի ապրանք 350 ղշ. հրապարակը հանդարտ է։

ՃԷՀՐԻ — Գնողներուն թիւը պակսելուն շատ գործ չեղաւ. և գիներուն մասին % 5 զեղջ մը եղաւ որ նոր չէր յուսացուցէր. 20 պարկ Կէսարիոյ ընտիր տեսակէն ծախուեցաւ 21, 25ի և 21, 50ի 9 պարկ ալ Քարահիսարի և Աքչէհիրի ապրանք 25 ղշ պատրաստ ապրանք առ. առաւելն 150 պարկ կայ։ Լոնտրայէն եկած լուրերն նպաստաւոր են։

ԻԶՄԻՐԻ

Նաւեցան, որք կը կոչուին Պէյթուլլահ օղլու Մուսթաֆա, Գարա Հիւսէյին և Եումաքի օղլու Շապան։ Մեռնողները կը կոչուին Սլի (առաջակապետ) Սաճըրլալը Հաճի Մուսթաֆա, Սիւնդիւնլի Պէյթուլլահ, Այարնլը Քիւչիւք Մէհմէտ և Թահթաճի Ալի։

Առաջակապետը սպաննուեցաւ Զաք Տաղ, և ընկերքը Տոմուզ Ալանի և Քալէմ Կէօլի մօտ։ Ճակատամարտը խիստ էր և քանի մը ժամ տեւեց։

—

Նախորդ թուով խմացուցած էինք թէ, տունն այրելով ընտանեօքն սնոպատսպար մնացող Հայու մը համար հանգանակութիւն բացուած է։(*)

Ահաւասիկ հանգանակող մարդասէր պարոնայց անուանքը.

ՊԱՐՈՆԱՑՔ	լիրա
Եղբարք Պաքրճեան	5
Կարապետ Արապեան	8
Եղբարք Վարպետեան	5
Բոքրատիօս Տիմիթրիատիս	5
Եղբայրքը »	1
Թադէոս Օտապաշեան	1
Բարազեան և Սիմոնեան	10
Թագւոր Ղազարոսեան	2
Ստեփան Աղաճանեան	1
Եղբարք Դ. Դասպարեան	1
Յովհաննէս Զաքրեան	1
Աբրահամ Գերկամանեան	2
Ոսկան Կ. Ոսկանեան	1
Թագւոր Աւագելեան	2
Յովհ. Բարազեան (Մանկեան)	1
Օհան Շահվէրտիլեան	1
Սարգ. Ա. Նուպարեան	1
Ստեփան Տէսթէրէճեան	1
Նշան Հարենց	2
Դէորգ Սուլթանեան	5
Յովհաննէս Աւետիքեան	1
Ազազար Կ. Ազազարեան	1
Աւետիս Աքչէհիրլեան	1
Յովհաննէս Սպարթալեան	6
Կ. Ա. »	1
Եղբարք տէր Դասպարեան	2
Դէորգ Ակասեան	1
Միհրան Իփլիքճեան	1
Մատա էֆէնտի	5
Համալ օղլու Մէհմէտ	2
Իսակ Պարքի	6

(Շարունակելի)

ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ ԴԱՀԼԻՃ

Պօլսոյ թերթերուն պատմածին համեմատ, Վ.Հ. Սուլթանը երեքշաբթի օր Եըլտըզի պալատն ընդունէր է նաւահանգիստ գլխաւոր անգլ. նաւատորմի հրամանատար փոխ ծովակալ լորտ Ճոն Հէյ, զոր ներկայեր է առ Վ.Հ. Սուլթան՝ Անգլիոյ դեսպան լորտ Տիւֆերին։ Սուլթանը խիստ սիրալիր կերպով ընդուներ է զինքն և իր բրած այցելութենէն դգացած հաճոյքն արտայայտեր է առ նա։ Լորտ Ճոն Հէյ Սուլթանին ներկայացուցեր է նաւատորմին այլ և այլ նաւուց հրամանատարները։

Այցելութիւնը լրանալէն ետեւ, այցելուքը մանաւոր սրահ մ՚անցան, հայկերոյթի ժամուն ըսպասելով, առ որ հրաւիրուած էին։

Հայկերոյթը պատրաստուեցաւ, որոյ կը նախագահէր Վ.Հ. Սուլթանը։ Իր աջ կողմն ունէր փոխ ծովակալը և ձախ կողմը լորտ Տիւֆերին։

Հրաւիրուած էին նաեւ նախարարներէ ոմանք, և ուրիշ բարձրատիճան պաշտօնեայք։

Պօլսոյ լրագիրներէն կիմանամք թէ, Մանզումէի Էֆքեար և Նէսլիղաղ լրագիրք կրկին հրատարակութեան արտօնութիւն ստացած են։

Սայդ չէ որ Տաճկաստան միացած ըլլայ եռեակ դաշնակցութեան։ Հակառակ է այդ Վ.Հ. Սուլթանին քաղաքականութեան, որ՝ բոլոր տէրութեանց հետ մտերմական յարաբերութիւնները շարունակելով հանդերձ, կուզէ խորշել, նոյն իսկ այս կէտին համար, սա կամ նա դաշնակցութեան մէջ մտնելէ։ Ամեն պետութենէ աւելի պէտք ունի Տաճկաստան հանգստութեան, որպէսզի կարող ըլլայ լաւ վախճանի մը յանգեցունել իր ներքին կազմակերպութեան մեծ գործը։ Հետեւաբար նա չուզեր ուշ դնել այն ամենուն՝ որ զինքը դաշնակցութեան մը մէջ մտնելու մղել կուզէ։ Բարձրագոյն Դուռն ուրիշներուն նըման իր զբաղմունքն ու ցաւերն ունենալով, բոլորովին հեռու կը բռնէ ինքզինքը այն պատրաստականութիւններէ որք կրնան գոյանալ եւրոպական ցամաքին վրայ և որք ուղղակի կերպով չեն դպչիր ոչ իր շահուց և ոչ իր արժանապատուութեան։

Ղազի Ահմէտ–Մուխթար փաշայի պատուիրակութիւնն ուրիշ նպատակ չունէր, եթէ ոչ շնորհակալութիւն յայտնել Պէրլինի և Վիէննայի արքունեաց, Պուլկարիոյ խնդիրն իրեն պատշաճ ձեւով հիմնադրելու համար։

ԱՌԵՂՏՐԱԿԱՆ

ԶԱՄԻՋ.— Սուլթանին հասարակ տեսակներուն գիները միշտ վար են և քիչ գործ կըլլայ, միայն ընտիր էքսթրաները կը փնտրուին, և խիստ դիւրաւ կը ծախուին, հոխան 5էն 6 ղրշ նորէն տեսակին համեմատ։ Բազմաթիւ էլլէմներուն գալով, Եւրոպայն շարունակ եկած անոնցմէ լուրերուն պատճառաւ գիներուն կացութիւնը շատ դէշ վիճակի մէջ կը գտնուի, բայց ասոր հետ մեկտեղ նորէն այս շաբաթ բաւական գործ եղաւ, ծախողներէն շատերը գիներուն այս կացութեան հաստատուն մնալուն սպասելով կը սպասեն։

ՍԼ. թէպէտ բաւական գործ եղաւ բայց քիչ գոհացուցիչ գիներու ծախուեցաւ։ Թիրէ ֆրանքօ քէ ընտիր 77 ղրշ երկրորդական 70էն 75ի երրորդական 60էն 65։ Այլոն. ֆրանքօ քէ էքսթրա 80 ղշ։ Սէօքէ. ֆրանքօ քէ 76էն 78։ Եէրլի. ֆրանքօ ի մթերանոց տեսակին համեմատ 60էն 70։ Զալ և Կիւնիւք ֆրանքօ ի մթերանոց ընտիր 68էն 70 երկրորդական 60էն 65։ Ֆոչա. ֆրանքա պօրտ տոպրակով ընտիր 80 ղշ։ Զէյտիլ. ֆրանքապօր ի Զէյտիլ տոպրակով 88, վարիլով 94։ Սամսո, ֆրանքապօր ի Սամսո 80 երկրորդական 71էն 72։ Միսքէթ եէրլի. ֆրանքօ իմթերանոց 60էն 65 Իրիքարա 70էն 80։

ԱՖԻՕՆ.— Գիները փոփոխութիւն մը չիկրեցին անցեալ շաբթուանէ ի վեր, ոմանք կը դարմանան թէ այս գիներու ինչպէս կրնա ըլլալ որ միշտ ծախողներ դտնուին. 195 կողով ծախուեցաւ որոնցմէ 43 ին թէ գինը և թէ տեսակը մեզ անծանօթ է բուն իսկ տէրը իւր հաշոյն բերնաւորած ըլլալուն պատճառաւ 28 Պօղատրէշ 120 ղշ 18ը Քարահիսար 95 և 97 ղշ. 6ը Թալէքուալէ 86,88 և 89 ղշ 40ը Զըբընթիը 84 և 84 ուկէսի։

ԲՈՒՐԴ.— Աֆիոն–Քարահիսարի ընտիր ապրանք % 1 ու կէս սեւով 350 կենդինարի չափ ծախուեցաւ 360 ղշ և 200 կենդինար Ֆոնեայի ապրանք 350 ղշ. հրապարակը հանդարտ է։

ՃԷՀՐԻ — Գնողներուն թիւը պակսելուն շատ գործ չեղաւ. և գիներուն մասին % 5 զեղջ մը եղաւ որ նոր չէր յուսացուցէր. 20 պարկ Կէսարիոյ ընտիր տեսակէն ծախուեցաւ 21, 25ի և 21, 50ի 9 պարկ ալ Քարահիսարի և Աքչէհիրի ապրանք 25 ղշ պատրաստ ապրանք առ. առաւելն 150 պարկ կայ։ Լոնտրայէն եկած լուրերն նպաստաւոր են։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՄԵՐ ԱՐԴԻ ՎԻՃԱԿԸ

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

Մատթէոս Կաթուղիկոսի մահուամբ Էջմիածնայ ամթոռը թափուր մնալով՝ հարկ կը լինի նոր գահակալի մ'ընտրութեան, և ահա հանդուցեալ Գէորգ Դ. նախորդ առաջնորդը Պրուսայի՝ Կաթուղիկոս կ'ընտրուի, ինչպէս կը պնդէ Պր. Հ. Էնֆիէճեան՝ իբր թէ իւր (սակարկեալ) աշխատութեամբ. . . , չեմ գիտեր թէ այդ հաշիւը մաքրուա՞ծ է՝ թէ վերջին դատաստանին Գրիգորոսի ձեռքով պիտի մաքրուի. . . :

Սա՛ իրրեւ ազգային—պատմական անձ՝ կ'արժէր որ քննադատութեան բովէն անցունէի, թէ և չեմ ուզեր իւր հանդիսաը խառվել ի գերեզմանի, միայն թէ փոխանակ խորը թափանցելու՝ կը բաւականանամ նորա մասին ցարդ թեր ու դէմ գրուածները որամիա և հեռատես անձանց յիշեցունել, որք բաւական են իրաց վիճակն 'ի վեր հանել, և ես կ'աւելցնեմ սոսկ այն յայտնի ճշմարտութիւնը թէ Նա (Գէորգ Դ. կաթուղիկոս) չիրցաւ ո՛չ ռուսահայոց և ոչ տաճկահայոց համարումն ու համակրանքը շահիլ, իւր գործելու եղանակաւ և քնարած գործերու (պաշտօնէից) պատճառաւ (*), և թէ Սսոյ Մկրտչին այսօրուան վեհ ընթացքին գլխաւոր շարժառիթներէն մին ալ Նորին հանդուցեալ վեհափառութեան դառնութիւնն ու յայտնի հալածողութիւնն եղած է՝ ամեն ղիջում և իրաւախոհութիւն մերժելով։

Անշուշտ կը դիտէ ընթերցողը՝ թէ ես հանդուցեալ հայրապետին մանաւոր կամ առաձնական կենաց արատ դնողներէն չեմ, և ամենեւին փոյթս չէ թէ Գէորգ Դ. իւր տան կամ վեհարանի սենեկին մէջ ի՞նչ զբաղմունք ունեցած է, այլ՝ կըսեմ. «Գէորգ Դ. ազգին օգտակար չեղաւ, որ կրնար լինել, սակայն յայտնի էր սկիզբէն թէ Նա կոչուած չ'էր առ այդ, ինչպէս կը նշմարէին զայդ և այսպէս համոզուած էին. . . . . »

Առ այժմ մեր եկեղեցական վարչութեան ներքին յսուի վիճակը մատանիշ ցոյց տալէ առաւ՝ որ մեր ազգին արդի քաղաքական կացութեան և կիցութեան ամենէն ծանրակշիռ տեղը բռնած է և մինչեւ իսկ կը համարձակիմ ըսել՝ թէ «Հայն բան մը չունի և այս բնթացքով այլ ևս ունենալիք ալ չունի բայց 'ի կաթուղիկոսութենէ», այսինքն եկեղեցական իշխանութենէն, սակայն, քանի՞ ցաւալի է տեսնել որ այս տեսակ կենսական գործի մը մէջ կատակի կելնեն.ք, երեսպաշտութեան կ'դիմեն.ք, անձնական շահեր կ'որոնեն.ք և քստ այնմ հաշիւներ կը կրկտեն.ք . . . . Է՜հ, ալ ի՞նչ երկարեմ, մեր ձեռքով մեր ազգին տունը կը քանդեն.ք . . . . արգահատելի՜ վիճակ, զի երբ.ք կաթուղիկոսութիւն ունենալ, երբ.ք կաթուղիկոսներ «դլխուցաւ և քթի հոտ քաշել» և ո՛չ մէկէն խէր տեսնել. . . . ի՜նչ մեծ գործունէութիւն. այս պարագայն մատնել կուտայ թէ մեն.ք մոռալուտ ընտրութեան մէջ ալ լաւագոյն եղանակի, բանաւոր միջոցի մը չպիտի հետեւինք, խղճի մոռ.ք չպիտի գործեն.ք, ինչպէս ամեն նշաններ կը ծառայեն յայտնապէս հաստատել կարծի.ք։

Կաթողիկոսական խնդրոյն կատարման ելից վրայ այսքան մը խօսելէ ետեւ, դեռ վերջին բառը չ'արտասանած՝ կը շարունակեմ պատյաս ո՛չ թէ ի դաւառս, զի կարի խեղճ կ'գտնեմ զանոնք, երուսաղէմ՝ իւր պարագով և Մխիթարեանութեան անմեկնելի վարմունքով, Եգիպտոս նախ Մկրտիչ եպիսկոպոսի (այժմ կաթուղիկոս Սսոյ) և ապա Մեսրոպ եպիսկոպոսի շահատակութեամբ, Կարին՝ իւր անուանդ և երեքուն վիճակով, Վան՝ իւր յայտնի յուզմունքով, ո՛ւր կը գտնուի Խրիմեան, որոյ ընթացքն անբացատրելի կը գտնեմ իւր հակառակորդ նամակներով և Մշոյ Ս. Կարապետի վանուց ապահովագրութեան հրովարտակը կապտելուն, առաջնորդական վիճակներէն շատերն՝ անտէր, վանքերն՝ անտէրունչ, և որ մէկը յիշեմ ու թքեմ. . . ամեն կողմ տեր և ապականութիւն տեսնելով. վերոսունեհինգ առաջնորդական վիճակ, վերոսունեհինգն ալ վերոսուն հազար անգամ վատթար կացութեան մէջ, ասոնցմէ միայն Իզմիր տարբեր երեւոյթ մի կընծայէ լալն և հանդարտ, եթէ այդ ալ անտարբերութիւն չենթադրեր, բայց ես իրաւունք ունիմ կարծելու թէ այս լռութիւնն ու հանդարտութիւնն առժամեայ է։ թէ կրակը մոխրոյ տակ ծածկուած լինելով վաղ կամ անադան պիտ՝ արծարծի և եթէ բուլորովին չայրէ իսկ՝ զոմանս պիտի կրնայ խանձոտել. . . իրաց այս վիճակին մէջ դաւառներէն մխիթարութիւն սպասել՝ բացարձակ յիմարութիւն է, ուստի կը գտնիմ Պոլիս իմ տեսութեանս կեդրոն և կայան ընտրելով զայն, ուր կը կարդադրուին մեր Ազգ. գործերն և որմէ կախում ունին մեր ներկայն և ապագայն, մեր երջանկութիւնն ու ապերջանկութիւնը, զի հոն է մեր Ազգային իրաւանց պաշտպան և ախոյեան գերակայ Ժողովնիս Ներսիսեանութիւնն, ինչպէս պիտի տեսնէ.ք։

(Ընդ հուսյ)

Գրիգոր
ՕՐՊԷԼ

(*) Ցաւսամ թէ սոյն այս դիտողութիւնս ծանր չ'թուիր Պ. Ն. Թիւլպէնճեանի. . . :

. . . Խմբագիր Արշալոյս-Արարատեան լրագրոյ.

Մանչեսդերի անուանի գրադէտներէն յարգելի Պ. Ճոն Բայլընա (John Ryland Esq) քսան երեք հատոր Անգղիերէն ընտիր գիրքեր նուիրեց Զմիւռնիոյ Հայ Ընթերցատան որու յաճախորդները մեծ օգուտ պիտի քաղեն անոնց ընթերցումէն։

Ընթերցատան տնօրինութիւնը պարտ անձին կը համարի հրապարակաւ իւր խորին երախտագիտութիւնը յայտնել յարգելի Ճոն Բայլընայի, որ լուսաւորութեան ճշմարիտ բարեկամներէն մին է։ Այս առթիւ տնօրինութիւնս իւր անկեղծ շնորհակալիքը կը յայտնէ Մեծ. Պ. Յովհաննէս Փափազեան ազգասէրին որուն միջոցաւ այս գիրքերն ընդունուեցան և որոնք իւր խնամքը երբէք չզլանար մեր ուսումն. հաստատութեան։

Հաճեցէ.ք յարգելի խմբագիր, ձեր պատուական լրագրոյն մէկ անկիւնը շնորհել մեր ներկային և ընդունիլ մեր յարգանաց հաւաստիքը։

Տնօրէն Խորհուրդ
ՀԱՅ ԸՆԹԵՐՑԱՏԱՆ

Զմիւռնիա, 26 Հոկտ. 1883

Ց. Դ. Երանի թէ մեր ազնիւ ազգայիններն ալ այդ օրինակին հետեւէին։

ՆԵՐՔԻՆ

Պէրութէն հատած վերջին լուրերը կըսեն. քաղաքն իր սովորական երեւոյթն առնուլ սկսած էր, ամեն ոք, որ լեռն տպաստանած էր գօլէրայի երկիւղէն, քաղաք մտած էր։ Նուկան, որ ամրան ամբողջ եղանակին ատնապատ դարձած էր գրեթէ, նոր աշխոյժ մ'առնելու վրայ էր։

Հոկտեմբերի վերջերուն առատ անձրեւներէն, որք տեղացին ամբողջ Սուրիոյ երկրոյ վրայ, առողջական վիճակը խիստ բարեփոխուած էր։ Եգիպտոսէն վերջին անգամ դաղթող ընտանիքները, որք նմանապէս պատրաստ էին Ալէքսանդրիա վերադառնալու, Պէրութ մնացին, երբ իմացան որ գօլէրան կրկին երեւան ելաւ այդ քաղաքին մէջ։ Լիբանանու ընդհանուր կառավարիչ Վասա փաշա, որ վերջերս Պէրութ կը գտնուէր, կուզէր որ իր նախորդաց օրինակին հետեւելով, իր ձմրան ապարանքն հոն հաստատէր։

—Մէսաժերի Մարիթիմ գաղղիական շոգենաւու ընկերութեան էրիտան նաւուն, Պոլսէն մեկնելով Սէլանիկ գացած ժամանակ, Տարանել հասած միջոցին մեքենան կը կոտրի, և իր ճամբան շարունակել անկարելի կըլլայ։ Ընկերութիւնը ճամբորդներու յապաղում չպատճառելու համար միջոցներ ձեռք առած է։

— Հագիդաթ լրագիրը կըսէ թէ, Մէհմէտ Ալի փաշայի աղջիկ Զէյնէպ հանըմ իշխանուհին ծանրը հիւանդ է։

— Պոլսոյ հայ փաստաբաններէն Թորոս Էֆէնտի, ընդհ. դատախազի փոխանորդ Տէրվիշ պէյի դէմ, յատենի՝ անվայելուչ լեզու մը գործածելուն համար, 10 օր բանտարկութեան դատապարտուիլը կ'իմացուն Պոլսոյ լրագիրք։

— Քաղաքային ճարտարապետաց նոր դպրոցին առաջին կարգը, մայրաքաղաքին հանրային կրթութեան բարձրագոյն դպրոցներու վկայեալ աշակերտաց կողմանէ կատարելապէս կազմուեցաւ։ Մինչեւ որ մասնաւոր շէնքի մը հիմնարկութիւնն ըլլայ, այս դպրոցն իր դասերը պիտի տայ զինուորական դպրոցի մը մէջ։

— Ծխախոտի մենավաճառին վարչութեան առաջիկայ դումարումն աւետելով՝ Վագքթ լրագիրը կ'առաջարկէ որ, նոյնին համար գործածուելիք պաշտօնեաները օսմանցի հպատակներ ըլլան, որք օտար հպատակաց չափ պահանջոտ չեն։ Վագքթ այս առաջարկութիւնս ընելով կը գտնէ թէ, Պ. Լանկ արդարացի կերպով նկատողութեան պիտի առնու այս կէտը։

— Տաճիկ թերթ մը կիմացունէ թէ, եգիպտական Նէճմէի Մըսրիէ պատուանշանը, որոյ ծագումը նախապէս անբացատրելի էր, պղնձեայ համիշատական միտալ մ'է, որ կախուած է Անգլիացւոց Եգիպտոս զօրք զրկելուն առթիւ։

— Կարնոյ վերջին լրոց համեմատ, քաղաքն ու շրջակայքը ձիւնելով ծածկուած են։

ԹԵՐԹՕՆ

ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ

ԵՐՈՒԱՆԴ ԵՒ ԱՄԵԼԻԱ

—

Զքեզ կանիծեմ, թշուառական, գոչեց տէր Իգնատիոս երրորդ անգամ և այնպիսի սպառնալիք մը ըրաւ որմէ ամեն քրիստոնեայ կըսարտաւորէր երկնչիլ, բայց Միքայէլ փոխանակ վախնալու իրեն յատուկ միմոսական կերպարանն ստանալով պատասխանեց։

— Ձեր օրհնութիւնը կը խնդրեմ, տէր հայր, մի կարծէ.ք որ ես՝ թէև ծառայ, չ'ունիմ այն վեհանձնութիւնն ու վիճակը որ առանց վնասուելի ձեր օրհնութեան դիմեմ. . . ինչ որ կամիք պիտի տամ, միայն թէ խօսք տուէ.ք ինձ որ տիկին Ռուբինեանի երկրորդ հարսանեաց առթիւ զիս ալ պիտի սպակէ.ք իմ սիրուհւոյս հետ. . . :

— Բայց այս մարդը խենթ է. . . իմ համբերութիւնս կը հատցնէ, որպատուոյ քահանան Մարգարիտի դառնալով։

Տիկինն որ միշտ ըստութեամբ հանդիսաւոր կըլլար տեսարանին ակնարկ մ'ըրաւ տէր Իգնատիոսի որ կը նշանակէր, «փոխեցէ.ք դերը»։ և Միքայէլի դառնալով ըսաւ։

— Պարոն, կարծեմ թէ չափն անցուցիր անորոշ խօսքեր արտասանելու մասին. . . ուստի կրնաս երթալ։

— Շնորհակալ եմ, տիկին, պատասխանեց Անատոլի սենեկապանն ժպտելով։—շատ ազնիւ է.ք և բարեսիրտ որ այդպէս կը վանիէ.ք զիս ձեր տունէն, և չէ.ք դիտար խեղճ սիրահարի մը որու երջանկութիւնն ձեր կամքէն միայն կախում ունի, ինչպէս որ Պ. Արսէնի ապագան ձեր շնորհիւ կը սպասակուի. . . ես՝ իբրև խոնարհ ծառայ, որ այսօր ձեր գթասրտութեան ու մարդասիրութեան պէտք ունիմ, ո՞վ դիտէ, դուցէ վաղը կը բնամ ծառայութիւն մատուցանել ձեզ, վասնզի մարդս միշտ իր նմանէն պէտք ունենալէ չդադրիր, և շատ անգամ ամենափոքր և աննշան մարդ մը կրնայ կայսրերու կեանքը փրկել. ուստի մեզ բարև, տիկին, ահա կը մեկնիմ, սակայն պէտք չէ մոռնալ որ տիկին Ռուբինեանի կրկնամուսնութեան դպտնիքն ինձ ծանօթ է իր ամեն պարագաներով. . . :

— Եւ ի՞նչ ըսել կուզես այդ խօսքով, գոչեց տէր Իգնատիոս։

— Ոչինչ, միայն թէ. . . :

— Բա՛ս, մատնութիւն մը ընել է միաքդ այնպէ՞ս չէ. լաւ, չպիտի մեկնիս ասկէ, շարայարեց քահանան յանկարծ ոտք ելլելով և մինչև դուռը վազելով։—չպիտի մեկնիս մինչև որ քու մատնութեան պէտք չ'մնայ։ Տիկին այս մարդը սատանայ մ'է, անկրօն թշուառական մ'է որ դժոխքէն կուգայ, պէտք է վար դնել զինքը մինչև որ. . . :

— Ուրեմն բանտարկեալ մ'եմ հոս, ընդմիջեց Միքայէլ կատարեալ հանդարտութեամբ որով արժանապատիւ քահանային բարկութիւնը կը կրկնապատկէր։

— Գրեթէ։

— Շատ լաւ, ձեր հրամանին հաւատամ չպիտի շարժիմ ասկէ, կրնաք հանդարտիլ և ձեր տեղը նստիլ, տէր հայր։

Տէր Իգնատիոս դուռը կղպեց և Մարգարիտի մօտ եկաւ, և տիկնարկ մը փոխանակելով ննջարանը տանող քովընտի դուռը ուղղեցաւ մեկնելու համար։

— Վերջին խօսք մը, տէր հայր՝ գոչեց Միքայէլ աղերսալի կերպարան մը կեղծելով։ — խօսք մը ունիմ ասելու, ծայրայեղ միջոցներու դիմելէ յառաջ մտիկ ըրէ.ք զիս ձեր շահուն համար. . . Քահանան ակամայ ետ դարձաւ և հրամայական շեշտով մը գոչեց։

— Ըսէ՛։

— Դուք կը կարծէ.ք որ ամեն բան լմնցած է կրկնամուսնութեան մասին. որովհետեւ պարոն և տիկին Անատոլ իրենց վերջին խօսքը տուին. բայց չարաչար կը սխալիք վասնզի տիկին Ռուբինեանի համար մահը նախամեծար է քան թէ Պ. Արսէնի կամ ուրիշ որ և է մէկու մը հետ ամուսնանալ. . . . :

— Պատմա՞ս։

— Ինձ ծանօթ է միայն։

— Ինչպէ՞ս։

— Տիկին Ռուբինեան իր սիրտին տէրը չէ. . . . :

— Ի՞նչ ըսիր, գոչեցին քահանան և Մարգարիտ միաբերան և այլայլմամբ։

— Ըսի թէ Ամելիա կը սիրէ։

— Զո՞վ։

— Այս իմ գաղտնիքս չէ, հետեւաբար անկարելի է ասկէ աւելի խօսիլ։

Տէր Իգնատիոս պահմը լսելէ ետեւ քմծիծաղով մը յարեց։

— Ընտիր պատրուա՛կ, տիկին, այս մարդը սուտ կը խօսի։

— Եթէ երբէ.ք ձեր դասին վերաբերի, հայր իմ, թերեւս իրաւունք ունենայիք զիս սուտասաց կոչելու, պատասխանեց Միքայէլ հեգնական շեշտով մը, բայց տէր Իգնատիոս փոխանակ բարկանալու մեղմ և համակիր կերպարան մը կեղծելով դերը փոխեց և ջղաբորթութեամբ Միքայէլի սիրտը չահելու միջոցն ձեռք առաւ. ուստի քաղցր հնչումով մը սկսաւ իր ճառը։

— Ո՜հ, շատ դէշ ժամանակի մէջ կ'ապրինք, այս տեսակ պարոններ՝ որոնք կրօնի պաշտօնեաները կ'արհամարհեն և որով սուրբ եկեղեցւոյն ու երկնից արդարութեան դէմ կը մեղանչեն թերեւս անդիտաբար, չպիտի իյնային այս խաւարին ու նողկալի դրութեան մէջ եթէ մեր եկեղեցականներէն ոմանք իրենց կոչումին հաւատարմութեամբ ծառայելէ չը-դադրէին. . . :

Շարն ընդ հուսյ

— Ամերիկայեն կիմացուին թէ Բալոյէրս անուն աւազակապետ մը, սրճարանի մը մէջ ճանչուելով, ձերբակալուեր է։ Այս մարդը զինքը պաշարող զինուորները սպաններ է, և վրան գտնուեր է 1890 օսմանեան ոսկի։

— Տրապիզոնի կառավարիչը ներքին գործոց նախարարութեան կը հեռագրէ, ծանուցանելով թէ Զիւրիւք Սուլու օղլու Թէլ Մէհմէտ անուն աւազակապետը ձերբակալուած է։ Այս մարդը վերջին ամրան Ֆաչայի կողմերն ամեն անզգամութիւն, այրինքն սպանութիւն և կողոպուտ ըրած էր։ Նոյնպէս Լազիստանի կողմերը, բռնուեր է Թուլլու օղլու Մուստաֆա անուն հռչակաւոր աւազակապետ մը. որ երկար ատենէ իվեր յեղուզակութիւն կընէր Կարնոյ գաւառին մէջ, Քուլաքսըզ օղլու Քարա Մուստաֆա անուն ուրիշ աւազակի մը հետ։

— Վագրթ կը ծանուցանէ թէ, ծխախոտի մենաւաճառութեան վարչութիւնը խնդրած է Բ. Դուռէն՝ որպէսզի ընդ հուսկ կարգէ իր քով գտնուելիք կայսերական գօմիսերը։

— Պօլսոյ լրագիր մը կիմացուցնէ թէ, Վանայ լիճին վրայ ցորեն բերնաւորած նաւակ մ'ընկղմելով ինք հոգի խղդուեր են։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վիէննայէն ամսոյս 2 թուով կը հեռագրեն թէ, հունգարական պատուիրակութեան տեղեկագիրը, որ շինուեցաւ Քալնոքի կոմսին հետ տեսակցութենէ յետոյ, պատուիրակութեան դոհունակութիւնը կ'արտայայտէ, առաջին նախարարին կողմանէ արուած խաղաղական ապահովութեանց նկատմամբ։ Տեղեկագիրը կը խնդրէ նաեւ որ, կառավարութիւնը Բ. Դրան՝ Պուլկարիոյ ամիսոյներուն քանդման համար յայտնած կամքին համամիտ և պնդէ նոյնին գործադրութեան, Պերլինի դաշնադրութեան արամադրութեանց համեմատ։

— Աթէնքէն կ'հեռագրեն նոյեմբեր 3 թուով թէ, կը հաստատեն պաշտօնական ակմբոյ մէջ, որ նախարարութիւնը միշտ մեծամասնութիւն ունի խորհրդարանին մէջ։

Թեսալիոյ հեղեղէն վնասուողներուն համար կազմուած յանձնաժողովը կոչում կընէ ընդհանուրին գթութեան։ Նիւթական կորուստներն անհուն են Լարիսայի և գաւառը գտնուող գիւղակներուն մէջ։ Միմիայն ասոր հոգի կորուստ կայ։

— Փարիզէն կը հեռագրեն մի և նոյն թուով թէ, Թոնքինի համար խնդրուած յաւելուածական վարկը 10 միլիոնը չպիտի անցնի։

— Նոյն թուով Պերլրատէն հեռագիր մը կ'իմացուներ թէ, Զայչարի շրջանակին մէջ պաշարման վիճակ հաստատուեցաւ, ժողովուրդին՝ զէնքերը ձգելու մերժման համար։

— Պերլինէն հեռագիր մը կիմացնէ թէ, Տիրշոյի մէջ ձերբակալեալ Բիսթրոսքի անուն Ռուս կատակերգու մը յայտարարեր է, թէ Նիհիլիսթներու կողմէ ղրկուած է Պիզմարք իշխանն սպաննելու համար։

— Դահիրէէն 2 Նոյեմ. թուով կը հեռագրեն թէ, Անգլիոյ դեսպանական գործակատար Սիր Պարինկ կը պնդէ՝ որ իրենց տուներուն համար տուրք չվճարող Եւրոպացիք երբէք իրաւունք չունին իրենց կրած ջնասուց համար վճարում պահանջելու։

— Պերլինէն կը հեռագրեն Նոյեմբեր 3 թուով.—Պերլինի լրագիրք, Վարշաւիոյ մօտ եղած մեծ զինափորձերուն վրայ մանրամասնութիւններ հրատարակելով, կըսեն թէ խաղաղութեան ժամանակ այդպիսի բազմաթիւ բանակներով, որոց թիւը 75,000 էր, զինուորական կրթութիւններ խիստ հաղուագէպ են։

—Լրագիրք կը ծանուցանեն թէ, կըսէ նոյն թուով հեռագիր մ'ալ, Կովկասի մէջ կարի սաստիկ դիմադրութիւն մը տեղի ունեցած է զօրաժողովոյ դէմ։ Բնակիչք յայտարարեցին, թէ կուզեն պատերազմի ատեն իրը անկանոն հեծելազօր ծառայել, և չեն ուզեր կանոնաւոր հեծելազօրի դունդերուն մէջ մտնել։

— Լոնտրայէն 3 նոյեմ. թուով հեռագիր մը կըսէ թէ, կը հաւատան որ զօրապետ Հիւքսի կողմէ Մէհտիի պարտութեան լուրն աւետող հեռագիրը սխալ է, և կը հաստատեն որ այս լուրն ամենեւին Դահիրէ հեռագրուած չէ Անգլիացի զօրավարին կողմանէ։

— Թայմզ լրագիրը, կըսէ վերոյիշեալ քաղաքէն հեռագիր մը, արձագանք կըլլայ լրոյ մը, որոյ նայելով Զէնկ Մարքիզը (Զինաց դեսպան) նորէն բուած ըլլայ թէ, իր կառավարութիւնը Թոնքինի գործոց մէջ պիտի միջամխի, եթէ Ֆրանսա դարձեալ զօրօգնութիւններ ղրկէ հոն։

Տէյլի Թելեկրաֆ ևս այս խնդրոյն վրայ խօսելով կը խնդրէ որ Անգլիա միջամտութիւն ընէ Ֆըրանսայի և Զինաստանի մէջ։

— Ամսոյս 4 թուով Սաիկոնէն հեռագիր մը կըսէ թէ, Թոնքինի վերջին լուրերը կը ծանուցանեն, որ ծովակալ Գուռպէ՝ Հայի Ֆոնկը ձգելոյ հոկտ. 24ին 600 ծովայիններով, և Հանոյի դնաց զինուորական գործառնութեանց ուղղութիւնը ձեռք առնելու համար։ Գուռպէ ծովակալը յարձակում մը պիտի տայ Թոնքինի, երբ սպասուած զօրօգնութիւնը հասնին։

— Այս առտուան լրագիրք, կըսէ Լոնտրայէն Նոյեմբեր 2 թուով հեռագիր մը, յօդուածներ կը հրատարակեն Պուլկարիոյ կացութեան վրայ և կը յաւելուն թէ, կը հաւատան եղեր որ նոյն իշխանութեան և Ռուսիոյ մէջեղ յարաբերութիւնք աւելի գոհացուցիչ են։

— Սիմայէն նոյն թուով կը հեռագրեն, թէ յիշեալ քաղաքն հասնող լուրերը կը ծանուցանեն որ, Ռուսիոյ պաշտպանութիւնը խնդրելու նպատակաւ հինգ Աֆղաններ գացեր են Ասքապատ։

— Իտալական թերթի մը նամակին մէջ հետեւեալը գրուած է «Աղէքսանդր Դ. կայսեր Բոլիէն կալեալ Բիսթրոսքի անուն Ռուս կատակերգու մը յայտարարեր է, թէ Նիհիլիսթներու կողմէ ղրկուած է Պիզմարք իշխանն սպաննելու համար։

— Պերլինէն 2 Նոյեմ. թուով կը հեռագրեն թէ, Անդլիոյ դեսպանական գործակատար Սիր Պարինկ կը պնդէ՝ որ իրենց տուներուն համար տուրք չվճարող Եւրոպացիք երբէք իրաւունք չունին իրենց կրած ջնասուց համար վճարում պահանջելու։

— Պերլինէն կը հեռագրեն Նոյեմբեր 3 թուով.—Պերլինի լրագիրք, Վարշաւիոյ մօտ եղած մեծ զինափորձերուն վրայ մանրամասնութիւններ հրատարակելով, կըսեն թէ խաղաղութեան ժամանակ այդպիսի բազմաթիւ բանակներով, որոց թիւը 75,000 էր, զինուորական կրթութիւններ խիստ հաղուագէպ են։

—Լրագիրք կը ծանուցանեն թէ, կըսէ նոյն թուով հեռագիր մ'ալ, Կովկասի մէջ կարի սաստիկ դիմադրութիւն մը տեղի ունեցած է զօրաժողովոյ դէմ։ Բնակիչք յայտարարեցին, թէ կուզեն պատերազմի ատեն իրը անկանոն հեծելազօր ծառայել, և չեն ուզեր կանոնաւոր հեծելազօրի դունդերուն մէջ մտնել։

— Լոնտրայէն 3 նոյեմ. թուով հեռագիր մը կըսէ թէ, կը հաւատան որ զօրապետ Հիքսի կողմէ Մէհտիի պարտութեան լուրն աւետող հեռագիրը սխալ է, և կը հաստատեն որ այս լուրն ամենեւին Դահիրէ հեռագրուած չէ Անգլիացի զօրավարին կողմանէ։

— Թայմզ լրագիրը, կըսէ վերոյիշեալ քաղաքէն հեռագիր մը, արձագանք կըլլայ լրոյ մը, որոյ նայելով Զէնկ Մարքիզը (Զինաց դեսպան) նորէն բուած ըլլայ թէ, իր կառավարութիւնը Թոնքինի գործոց մէջ պիտի միջամխի, եթէ Ֆրանսա դարձեալ զօրօգնութիւններ ղրկէ հոն։

Տէյլի Թելեկրաֆ ևս այս խնդրոյն վրայ խօսելով կը խնդրէ որ Անգլիա միջամտութիւն ընէ Ֆըրանսայի և Զինաստանի մէջ։

— Ամսոյս 4 թուով Սաիկոնէն հեռագիր մը կըսէ թէ, Թոնքինի վերջին լուրերը կը ծանուցանեն, որ ծովակալ Գուռպէ՝ Հայի Ֆոնկը ձգելոյ հոկտ. 24ին 600 ծովայիններով, և Հանոյի դնաց զինուորական գործառնութեանց ուղղութիւնը ձեռք առնելու համար։ Գուռպէ ծովակալը յարձակում մը պիտի տայ Թոնքինի, երբ սպասուած զօրօգնութիւնը հասնին։

— Այս առտուան լրագիրք, կըսէ Լոնտրայէն Նոյեմբեր 2 թուով հեռագիր մը, յօդուածներ կը հրատարակեն Պուլկարիոյ կացութեան վրայ և կը յաւելուն թէ, կը հաւատան եղեր որ նոյն իշխանութեան և Ռուսիոյ մէջեղ յարաբերութիւնք աւելի գոհացուցիչ են։

— Սիմայէն նոյն թուով կը հեռագրեն, թէ յիշեալ քաղաքն հասնող լուրերը կը ծանուցանեն որ, Ռուսիոյ պաշտպանութիւնը խնդրելու նպատակաւ հինգ Աֆղաններ գացեր են Ասքապատ։

— Իտալական թերթի մը նամակին մէջ հետեւեալը գրուած է «Աղէքսանդր Դ. կայսեր Բոլիէն հակ գացած ատեն յետագայ որոշումներն եղան. Զարը՝ Պուլկարիոյ իշխանին բռնած ընթացքէն դժգոհ ըլլալով, որոշեց որ Զարուշիին եղբայր Վալտէմար իշխանն անոր տեղ Պուլկարիոյ գահը բարձրացունէ։

Զարը նկատի պիտի առնու նաև, Բիւր Քարաեօրկիվիչ իշխանին Սերպիոյ գահուն վրայ հանելու խնդիրը, և ի հարկին զօրութիւն իսկ պիտի բանեցունէ զանի Սերպիոյ թագաւոր կարգելու համար։

Դալով Ռուսիոյ ներքին քաղաքականութեան, Տանքմարքի արքայական դահլիճը՝ իր ամեն ճգունքը թափեց Զարն համոզելու համար որ ազատական դաղափարներով փոփոխութիւններ ընէ երկրին մէջ։ Սակայն Ալէքսանդր Դ կայսրն անողոքելի կը մնայ իր ինքնակալական դիտումներուն մէջ»։

— Սէն-Թոմա կղզիէն հասած լուրերուն համեմատ, Պարպատ կղզիներու անգլ. նաւատորմէն հինգ նաւ Հայիթի կղզին դացեր են։ Այս կղզիին մէջ ապստամբութիւնները թնդանօթ արձակելու են անգլիական Ալիս կոչուող նաւուն վրայ։ Ուրիշ հեռագիր մ'ալ կը ծանուցանէ թէ Սէն-Թոմայի Հայիթեան հիւպատոսն յայտարարած է թէ խնդիր եղող միջադէպը լուծում դտած է։

— Ալմանական թերթի մը պատմածին նայելով, Սպանիա-ալմանական առեւտրական դաշնադրութիւնը դործադրութեան պիտի սկսի 10-15 օրէն։—Օդոստոս 9ի առաջամեայ հրամանը, որ ոչ միայն Սպանիոյ այլ նաեւ ուրիշ տերութեանց ալ զեղչի իրաւունքներ կուտար, պիտի ջնջուի և ուրիշ մը պիտի յաջորդէ անոր որոյ արամադրութեան համեմատ, միմիայն Թուրքիոյ և Ռունաստանի զեղչի իրաւունքներ պիտի տայ, որ Սպանիոյ հետ եղած դաշնադրութեանց մէջ պայմանագրուած են։

— Թայմզ՝ Զինաստանի զօրութիւնները հետեւեալ կերպիւ կը հաշուէ.

Փէ-Զէ-Լիի մէջ կան հարիւր հազար զօրք, որոց ութսուն հինգ հազարը հետիոտն, երկու հազարը ձիաւոր և տասն երեք հազարը ռմբաձիգ։ Ասոնք Ալմանացի կրթիչներ ունին և ապագահար հրացաններով զինեալ։ Զինաստանի Հիւսիսային Արեւմտեան կողմը կան յիսունհազար զօրք եւրոպական եղանակաւ զինեալ և լաւ հրամանատարութեան ներքև։ Փէքինի մէջ կան երսուն վեց հազար թաթար և քսան վեց հազար Զինացի զօրք, որոց կրթութիւնը մեծ փութով կը կատարուի։ Զինաստան պիտի կրնայ փոխադրել յիսուն հազար զօրք Հիւսիսակողմը։

— Պերլրատէն Նոյեմբեր հինգ թուով կը հեռագրեն թէ, արքայական հրովարտակ մը առկախ կը ձգէ մամլոյ ազատութիւնը, և դումարման իրաւունքն այն կողմերու մէջ՝ ուր պաշարման վիճակ յայտարարուած է, ժողովուրդին զէնքերը յանձնելու մերժելէն։

— Ալէքսանդրիայէն ալ նոյն թուով կը հեռագրեն թէ, նաեւ

խորդ օրը նոյն քաղքին մէջ զօրէրայէն հինգ հոգի մեռեր են։

Այս քաղքին մէջ սաստիկ պրտմտութիւն մը կը տիրէ, անգլիական իշխանութեանց՝ վերջին պատերազմէն դոյացած ջնասնեերը չվճարելու պատնդիքին համար։

— Նոյեմբեր 4 թուականաւ Դահիրէէն հասնող հեռագիր մը կըսէ թէ, կը հաւատան որ Քէլէէր և Քավալի պարոնայք, որք Եգիպտական կառավարութեան խորհրդական են և որք յանձնարարութիւն ունին Սուէյշի ջրանցքին օրինական վիճակը քննելու, տեղեկագիր մը շինած և ուղղած են առ Խբտիվ, հաստատող թէ, Պ. Լէսէպս, իր արտօնութեան համեմատ, ամենևին երկրորդ ջրանց մը շինելու մենաւաճառը չունի։

— Նոյն թուով Բէթերզպուրկէն հեռագիր մը կըսէ թէ, զօրապետ Քոլպարս Ռուս կառավարութենէն հրաման ստացաւ Սոֆիա վերադառնալու, ուստի պիտի մեկնի անդ։

— Վիէննայէն կը հեռագրեն Նոյեմբեր 6 թուով թէ անատոյդ է, որ Սերպիոյ մէջ ապստամբութիւն մը ծագած ըլլայ. սակայն Զայչարի շրջակայքից բնակիչները կըմերժեն յանձնել իրենց զէնքերը։

— Լոնտրայէն ամսոյս 6 թիւով կը հեռագրեն թէ, Պերլինէն հասած լուրերուն նայելով (առ Սթանտարտ) Պիզմարք իշխանը ծանր հիւանդ է։

— Վիէննայէն 6 Նոյմ. թուով հեռագիր մը կ'իմացուներ թէ, նոյն առտուան լրագրաց տուած լուրին համեմատ Պուլկարիոյ իշխանը ծանուցագիր մը ուղղած է Պերլինի դաշնադրութիւնը կնքող տերութեանց, որոյ մէջ կը յայտարարէ թէ իր քաղաքականութիւնն համակերպ է Պերլինի դաշնադրութեան, բայց թէ, Ռուսիան է, որ Պուլկար իշխանութեան հետ ունեցած յարաբերութեանց հետ՝ այդ դաշնադրութիւնը կը բռնաբարէ։

Տէյլի Նիուզի թղթակից Պ. Նորթքն. որ վերջին երկրաշարժին Զէշմէ գացած էր և որ այժմ քաղաքս կը դտնուի, երկրաշարժէն արկածելոց օգնութեան եղանակները պատմող նամակ մը գրած է առ Խթքան Էքսբրէս, որմէ հետեւեալ տողերը կ.քաղենք

Պէտք չէ որ մոռնամ յիշել, 8 օրէ իվեր Իզմիրէն եկող երիտասարդ փաստաբան, Պարոն Դէորդ Պուպլիի անունը, որ չկասեցաւ անձնանուէր դտնուիլ արկածելոց օգնութեան մասին։ Կարի յոյժ օգտակար եղաւ ընդհանուր կառավարչին, բնակչաց հետ հաղորդակցելով և նպաստներ կազմակերպելով։ Ծառայութիւններ մատոյց Վ.Հ. Սուլթանի թիկնապահ Սիւլէյման Պէյի, առաջնորդի և թարգմանի յատկութեամբ, և Նորին Վսեմութիւնը դիւրացեալ տեսաւ իր ձեռնարկը Պ. Պուպլիի գործակցութեամբ։ Պ. Պուպլի ընկերակցեցաւ մեզի՝ մեր վերջին պտոյտին, և կիւլպաղչէն այցելելէ ետև Իզմիր պիտի վերադառնայ, ուր պիտի ջանայ հանդանակութիւն մը կազմել Անդլիացի և Ցոյն յանձնախումբերու համաձայնութեամբ, որք արդէն կազմուած են այդ քաղքին մէջ։

Պատերազմական գործոց նախարարութիւնն Ամերիկայէն օրինակներ ստացած է նոր հնարուած գարապին հրացաններու։ Այս հրացանը խիստ դերազանց է կըսուի Հանրի Մարթինի հրացաններէն։

ԱՌ ՊՐՈԹԷ

Ո՞ւր ես, ո՞ր ծակը մտար, Հիմնեն հետ տեսնուելէդ ի վեր ամեն բան մոռցած կերևիս, գրեթէ տասն անգամ խօստացար որ պիտի դաս գիս այցելելու, արդեօք երկրային յաւերժահարսերն զքեզ կարդելո՞ւն։

Կը տեսնե՞ս հիմա որչափ ճշմարիտ էր իմ խօսքս թէ մահկանացուք հին ատուածները դերազանցեցին, ի՞նչ կըսեմ մարդկային սեռի տկար մասն ատուած մը խոստմնազանց ընելու կարող է . . . ոչ, խեղճ Պրոթէ, եթէ այդ ընթացքը չարունակես; Ոլիմպոսին մէջ քու տեղդ պարապ պիտի մնայ, Բաղոս բազմաթիւ յաջորդներ ունի, անոր ներքեւի է դարերով չրջիլ երկրիս երեսը, բայց դու որ մինակ ես կոչումիդ մէջ ինչու ես փութաբ ժամ յառաջ պաշտօնդ ստանձնելու։

Եկուր, շուտ ըրէ, քեզ ըսելիք և հարցունելու շատ բաներ ունիմ. կաթողիկոսական խնդիր մը կայ զոր Հայ մահկանացուք լուծելու և եղրակացնելու մասին այնչափ խորհեցան ու խելք թափեցին որ ոչ ուղղղ և ոչ խելք մնաց դանկերու մէջ. ո՛ Պրոթէ, դու միայն կարող ես զայն լուծել քու անվրէպ գուշակութեամբդ մեր ապագայ կաթողիկոսը ծանուցանելու, եկուր ուրեմն, տուր վերջնական վճիռդ որպէս զի միաբերն հանդարտին. այս խնդիրն այնչափ քաշկրտուեցաւ ու բզքտուեցաւ որ երէկուան ծաղկոցի աշակերտներն անգամ խօսք առին, և ասոնցմէ մի քանին ամեն օր ընտրելեաց ցանկեր կը շինեն. ասոնց մէջ ընտրելի կը նշանակուին բժիշկներ, դրագէտներ, տիրացուներ ևն. ի՞նչ կըսեմ քանի տարեկանէ վար պատանիներ և ութսուն տարին լրացուցած զառամեալներ ալ իրաւունք ունին եղեր կաթողիկոսական դահը բարձրանալու, իբրև թէ Հայ ազգին մէջ բանիբուն անձինք մահուան դատապարտուած լինէին, և կամ չ'գիտեմ որ ատուածին ներշնչութեամբ տղայք և զառամեալք մարդ համարուէին . . .

Հիմակ իրաւունք չունի՞մ ըսելու որ ներկայ խնդիրն խելքերը դղրդեց որպէս երկրաշարժն զՁէյշմէ։

Եթէ գործն այսպէս չարունակուի վաղն ալ մէկը պիտի ելլէ ուրիշ ցանկ մը պիտի շինէ, ուր պիտի տեսնուին սպանդներու, կոչիկարներու, խոհարարներու, կառապաններու ևն խումբ մը ընտրելեաց ընտանեաց ու փայլուն անուններ . . .

Եկուր, իմ Պրոթէ, ժամ յառաջ վերջ տանք այս կատակերգութեանց, կը ճանչնամ քու սիրդ, որ կնոջ ազատութեան համար դրածներէս զգածուելով ինծի հետ համամիտ կը դտնուիս, եկուր առիթը չփախցընենք, քանի որ կաթողիկոս ընելու համար էնթրէնէրէ մարդ կը փնտռուի, քանի որ կինն իրաւանց ազատութեան մասին մարդուն հաւասար է, կրնանք ուրեմն մենք ալ ընտրելեաց ցանկ մը պատրաստել, փառք Աստուծոյ մեր սեռին մէջ չեն պակսիր հեղինակուհիներ, վարժուհիներ, հանճարեղ սպասուհիներ, տաղանդաւոր դայեակներ, կրօնագէտ աղջիկներ ևն ևն.

Եկուր, Պրոթէ, կսպասեմ,

Կ. Ս. ԱՆԹԱՌԱՄ

THE COMMERCIAL UNION

ԳՕՄԷՐՍԻԱԼ ԻՒՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀՐԴԵՀԻ ԳԷՄ

—o—

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 2,500,000 ՍԹԷՐԼԻՆ ՈՍԿԻ

—o—

Այս Ընկերութիւնը հրդեհի դէմ կ'ապահովէ իզմիրի և շրջակայ գիւղերուն մէջ, շէնքեր, կահկարասիներ, ապրանքներ, կալուածներ, գործարաններ և այլն։

ԳՕՄԷՐՍԻԱԼ ԻՒՆԻՕՆԸ միւս բոլոր ընկերութեանց տուած առաւելութիւնները կուտայ իրեն ապահովուողներուն։

Վճարելիք տուրքերը մանաւոր պայմանագրութիւնով մը այս քաղաքս գտնուող միւս անգլիական ընկերութեանց վճարած տուրքերուն հաւասար են։

Վարը ստորագրողները արտօնութիւն ունին այս տեղ Ընկերութեան դէմ որևէ գանգատի դոհութիւն տալու։

Գրասենեակ, Ֆասուլա թաղ, Վէրլի (այժմ Թէնէքիաիի) Ֆէրխանէին մէջ հին Օսմանեան սեղանատան դիմացը։

ԳՈՐԾԱԿԱԼ

RALPH et JOHN GOUT

ՖԷՂԼՈՒ ՃՕՆ ԿՈՒ

ԸՆԹԱՑԻՐ ԴՐԱՄՈՑ

	Բարձր	Ցածր	Գոց
	Դոլար		
Արծթ մէջ.	25,15	25,05	20
Ոսկի օտար.	125,	155,26	107,99
Սթէրլին	137,	148,25	118,36
Ոսկի դաշ.	109,50	113,49	94,60
Վիեննայ	101,50		
Հինգնոյ	—		
Մէթալիք	63,		
Թղթադրամ	1000		

ԱՐՇԱԼՈՅՍԸ ձեռքէ կը ծախուի հետեւեալ տեղերը,

1. Բէշիկթաշ ճատէսի ծխավաճառ Պ. Սրապէս Ոսկանեանի քով։

2. Քարաքէն վրայ Գարշը-նադայի նաւամատոյցին դէմ, ծխավաճառ Պ. Կիրակոսին քով։

3. Քարաքէն վրայ ծխավաճառ Պետրոսի քով։

Հատը 3 մէթալիք։

ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ ՏՊԱՐԱՆ

ՓՈԽԱՆԱԿԱԴԻՐՔ

Փոխանակադիր	Կ. Պօլսոյ վրայ		124,75—
»	Լոնտրա երեք	ամսուան	135, —137,
»	» »	օրուան	137, —138,
»	Ֆրանք	» ամսուան	214, 0—216,25
»	»	» օրուան	216,75—218,50
»	Ֆիորին	» ամսուան	448 —453
»	»	» օրուան	455—459

Յ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

Պ. Յ. Պէրպէրեան պատիւ ունի ծանուցանել հասարակութեան որ թէ տսխատակի և թէ մեռաղներու վրայ ամեն տեսակ ՓՈՐԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ընելու պատրաստ է ժամանակներով։

Կը տպէ նաև ԱՑՑԵՏՈՄՍԵՐ, հարսանեաց, յուղարկաւորութեան հանդէսի և ՀՐԱՒԻՐԱԳՐԵՐ, թէ մեծ և թէ փոքր ՅԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ, ԸՆԿԱԼԱԴԻՐ, ՓՈԽԱՆԱԿԱԴԻՐ, նամակի ՎԵՐՆԱԳՐԵՐ և այլն և այլն։

Կը շինէ նաև պատերու վրայ զանազան նկարներ, և խանութներու վրայ կախուած նշանաբաններ և տպակիներու վրայ զանազան տեսակ գրերով անուններ եւայլն։

Պէտք ունեցողը կրնայ դիմել Սէրքի Խան, վերի յարկ թիւ 17 Լրագրոյս սենեակը։

գործակալութիւնք

ԱՊԱՀՈՎԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ

QUEEN Թագուհին Ապահովական ընկերութիւնը կապահովէ կեանք, ցկեանս հասոյթ (rente viagère) և ալիկանց օժիտներ մանաւոր և օգտակար պայմաններով։— Կապահովէ նաև հրդեհի դէմ շէնքեր, կահկարասիք, անշարժ գոյքեր, ապրանքներ և այն և այն. թէ՛ Զմիւռնիոյ և թէ՛ շրջակայ գիւղերուն մէջ առաւելագոյն օգտակար պայմաններով. նոյնպէս նաև փոքր Ասիոյ, Սուրիոյ, Քարամանիոյ Յունաստանի, Բուլղարիոյ և Բուլկլիի գլխաւոր քաղաքաց, Միջերկրական, Յոնական, Արշիպեղեան կղզեաց մէջ, թէ ուղղակի դերպիւ և թէ իւր Փոխ Գործակալաց միջոցաւ, որք Զմիւռնիոյ Ընդհանուր Գործակալութենէ կախումն ունին։

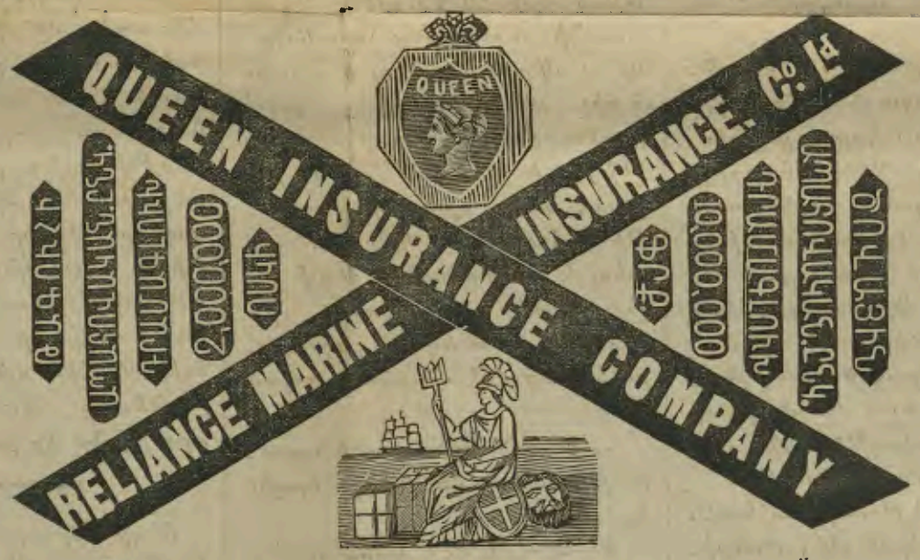

RELIANCE Վստահութիւն ծովային Ապահովական ընկերութիւնը կապահովէ շրջենաւներու յանձնուած Ապրանք և Ատակ՝ ծովային արկածներու և վտանգներու դէմ, թէ Զմիւռնիայէն ուրիշ տեղ դրկուած ատեն և թէ օտար նաւահանգիստներէն Զմիւռնիա փոխադրած ատեն. նոյպէս փոխադարձաբար Միջերկրական ծովու մէկ նաւահանգիստէն ուրիշ մը փոխադրուած ժամանակ։

Զմիւռնիոյ մէջ գիները խիստ չափաւոր են։

Կարաւանները անմիջապէս կը վճարուին Զմիւռնիոյ կամ Անգլիոյ մէջ ապահովելոյն կամքին համեմատ։

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ Ֆրանկայ թաղ Բէշնաբուլոյի Ֆէրխանէն թիւ 2 և 3

ՀԻԴ. Բէշիմալճալար պաշի Սէֆիէրեան խանի վերի յարկը թիւ 3

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼ.

Ճօն Ա. Ա. Կոռ

Ապահովել ուզողները կրնան նաև դիմել Սէֆիէրեան խանին քով Նոյեմբերներու մաղազան ուր կը գտնուի

ՓՈԽ ԳՈՐԾԱԿԱԼ

Յ. Կ. Հիշանեան

Մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել վերոյիշեալ խանին վերի յարկը թիւ 3 մասնաճիւղին

ՏՆՕՐԷՆ

Բիքեր Ռ. Կոռի

QUEEN ընկերութիւնը իւր 2,000,000 Անգլիական ոսկոյ դրամագլխին հետ միատեղ ունի նաև բաժնետիրոջ ԱՆՍԱՀՄԱՆ երաշխաւորութիւնը, որով կատարեալ վստահութեան արժանի է։

Ընդ. Գործակալը ՃՕՆ Ա. Ա. ԿՈՒ լիազօր արտօնութիւն ունի ընկերութեանց դէմ եղած որևէ գանգատներ և խնդրանաց պատասխանել և եղած կորուստները ԱՆՄԻՋԱՊԷՍ վճարել։

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՔ QUEEN ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Այտընը – Ա. Աբոստոլիխա
Ատանա – Սուրբօր Լուսաւորչաց
Ալեքսանդրիա – Պէրպանդէ և Բօմոնի
Պրուսա – Ե. Տ. Սուրբօր
Մաղնիսա – Մ. Տիտանաօրուլը
Մէրսին – Ե. Բաստ և Ընկ.
Նապլիս – Ա. Սարունճու օղլու
Սուսամ – Լէօն Միսիր
Թիրէ – Պ. Էսէպալօղլու
Լիսամիշ – Սօկրատ Հ. Անարէս
Մէնէմէն – Տ. Զ. Մէյմար օղլու
Հին Ֆոչա – Բ. Վասիլիու
Նոր Ֆոչա – Դրի. հաճի Անտասասիու
Պայրնարը–Հաճի Ավրամ Լիվանիտիս
Ուրֆա – Եօր. Միխայիլու և Ընկ.
Նոր Եփեսոս–Ալէք. Միխալօրուլը
Տիքիլի – Գ. Ն. Սինանտինոս
Զէյտիլ – Ալֆոնս Միշէլ
Մաքրի – Ս. Ստավրիանոս
Մուղլա – Բրսար. հաճի Քիրեաքօ
Քասապա – Յակոբ Ճէվահիրճեան
Տէմիրճալ – Եղբարք Ֆիլիպէլի
Բաստոս – Ա. Պարման
Լիմնոս – Ի. Վ. Լամբիտիս
Միտիլլի – Եօան. Թէլեսոսեանտիս
Սաքրդ– Արթիւր Թրիքօն
Սիմի – Ն. Բէթրիտի որդիք

Ամեն գործակալութիւն իւր մասնաւոր ճարտարապետն ունի. Զմիւռնիոյ Ընդհ. Գործակալութեան ճարտարապետն է Մ. ՆԻԿՕԼԱՍ ՄԱՆԷԹԱ.

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՔ RELIANCE ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Տէմիրճալճ – Եղբարք Ֆիլիպէլի
Կէլիպօղլու – Մ. Օտանի
Եօրի – Ա. Պ. Թիան և որդիք
Քէլեմէնճէ – Ի. Ա. Սէնիս
Լարնաքա – Ի. Զիրիլի և որդիք
Լէմիսօս – Խր. Խրիստեան
Մաքրի – Ս. Ստավրիանոս
Մէրսինա – Ն. Թամբարաքիս
Միտիլի – Ի. Թէլեսոսիանտիս
Բիրէա, Սամոս – Ի. Բանաս
Բիրդէս – Ն. Տիմաքօրուլոս
Բաստոս – Անթ. Պարման
Բաստոսիա – Ե. Ռօսի
Թէսաղոնիկա – Մանթալոն և որդիք
Սամսոն – Տ. Մուրատեան
Սիմի – Ն. Բէթրիտիս և որդիք
Թէնէտոս – Ն. Քօսթանդինիտիս
Թրիքալի – Սէլ Քայէֆլիս
Թուլչա – Եղբարք Թէլեսոսօփ
Վանի – Ա. Ի. Միսիր
Ուրֆա – Ն. Միխայիլու և Ընկ.
Վարնա – Անժ. Տիւրօնի
Այվալըք – Մ. Թ. Աբոսթոլիլիս
Ալեքսանդրիա–Պէրպանդէ և Բամոնի
Ալաշէհիր – Տ. Վլամոս
Պրուսա – Ե. Տ. Սուրբօր
Պուրգաղ – Ա. Տուրօնի
Պրաիլա – Ի. Ա. Սէնիս
Քալամի – Վիքթոր Ջան
Իրաքլիոն – Ե. Քօրսիս
Հանեա – Ա. Բրէվ
Քարլովասը – Ի. Տ. Եուանիտիս
Զէյտիլ – Սլ. Միշէլ
Կորնեղոս – Թէօֆ. Բէնամ
Քէրքիրա – Սթ. Միքրուտաքիս
Քօքօ – Փ. Եանուլիս
Տարտանէլ– Օգար Միսիր
Քալիմնոս – Մանկիս և Ընկ.
Սքալանովա – Ալէք. Միխալօրուլը